

Св. Николай Сръбски

ПАЗИ ВЯРАТА СИ, БЪЛГАРИНО БРАТЕ!

I.

Българино брате, към тебе се обръщам да те попитам нещо. Не оставяй твоите волове и не задържай твоя плуг. На моя въпрос можеш да отговориш и като ореш. Не те питам за пътя, та да е нужно да дигнеш ръка от плуга и да ми го посочиш. Не ти искам вода, та да спреш оранта си и да ме заведеш на извора. Виж, ти цял ден ореш и цял ден мислиш и мислите ти остават затворени в тебе. Искам да те запитам за нещо, което е вътре в тебе, на което можеш да ми отговориш, държейки ръка върху плуга и чертаейки хубави бразди след воловете си.

Гори ли още кандилото на вярата в душата ти? Имаш ли достатъчно елей в твоето кандило и светло ли е вътре в твоята душа? Българино брате, гори ли у тебе кандилото на вярата?

Това е моят въпрос и това искам да те питам, но не от мое име, но от името на твоите родители, които те кръстиха във вярата Христова и те причастиха с Неговата кръв. И питам те от името на твоите деди и прадеди, които от препълненото и пламенно кандило на своята вяра наляха и запалиха кандилото на вярата в твоята душа. И питам те в името на онези далечни твои предци, които под петстотин годишното турско робство не позволиха да се угаси кандилото на вярата.

II.

Зли ветрове те удариха от всички страни, българино брате. Усещаш ли? Виждаш ли? Чуваш ли?

Искат да угасят кандилото на вярата вътре в твоята душа. Искат да скъсат твоята връзка с твоите родители, с твоите предци, с твоята слава. Искат да те оставят във "външната тъмнина", без кандило и без божествен пламък в душата. Искат да те осиромашат и оголят, да ти опразнят душата и да я направят пуста.

Тези три ветрове са: неверието, кривоверието и маловерието.

Неверието иска да подсече корена на твоята душа. А щом е подсечен коренът, какви листа и плодове можеш да очакваш от дървото?

Кривоверието иска да изкриви твоето сърце и душа, и характер, както ги е изкривило у своите последовници. Така, едни кривоверци са отхвърлили празнуването на неделята и са възприели еврейската събота, други са изхвърлили поста, трети — почитането на светиите, кандилата, иконите и кръста, четвърти са отхвърлили сродството между хората при женитба, пети са отхвърлили причастието с кръвта Христова и т. н.

Маловерието иска само да се наричаш християнин, но да не бъдеш такъв. То се плаши от мрака на безверието, отвърща се от лъжите на кривоверието, но и своята вяра държи само върху езика.

Безверието иска да разбие кандилото на твоята душа. Кривоверието иска да налее вода вместо елей в кандилото ти. Маловерието ти дава свободата да държиш кандилото си както искаш, само не желае да го види запалено.

Това са три зли ветрове, които са ударили твоята душа в тия дни. Нека Всевишният те благослови, за да бъдеш благословен и силен. Защото само благословените и силните могат да се спасят от тези три вятъра. Бъди благословен и силен, българино, брате мой.

III.

Твоята вяра те пази от всяко зло, българино брате. Винаги, когато те е притискала неволя, твоята вяра ти е помагала.

Когато този свят ти се стори като тъмница, без врати и прозорци, твоята вяра ти казва: не бой се! Творецът държи всичко в Своята власт. Той те нарича син и иска да Го наричаш Баща.

Когато съгрешиш и людете видят твоя грях, осъдят те и те захвърлят като непотребна вещ в тоя свят, твоята вяра пази цената ти и ти казва: Христос умря за грешниците на кръста. Той е платил твоя грях пред Бога и ти си за Бога много ценен и скъп.

Когато те сполетят нещастия и ти загубиш чеда, имот и пари, и няма къде да подслониш морната си глава, твоята вяра те пази от мрачни мисли и тъги и ти казва, че всичко, което е изпаднало от ръката ти, паднало е в ръката на твоя Отец, Чийто са всички богатства и иманета, и всички блага на всички светове.

Твоята вяра те пази от болести и в болести, в мъки и от мъки, в мрак и от мрака, в отчаяние и от отчаяние, в самота и от самота, в смъртта и от

смъртта. И от смъртта те брани твоята вяра. Наистина и от смъртта, от която безверниците дори не знаят, че има отбрана.

И от безверие те брани твоята вяра, от оная напаст, която стои над всички напасти, от оная мрак, който е по-гъст от всеки мрак и от оная мраз, който е по-студен от всеки мраз. О, българино брате, неверието е жива смърт за хората и народа. Всяка смърт е мъртва, но неверието е жива смърт. От тази жива смърт те брани твоята вяра.

Какъвто е разложеният труп в шарения ковчег, такава е душата в живото тяло на безверника. Той е гроб, украсен и заграден, а вътре е самата смърт. Всичко в него е смърт — всяка мисъл е смърт, всяко желание — смърт, всяко намерение е смърт, всеки план е смърт.

Кое може да те запази от жива смърт, която носи маската на живота? Само твоята вяра в живия Бог Творец и в Христа Спасителя.

Твоята вяра те пази от зли и глупави помисли, грешни желания и пагубни намерения.

IV.

Пази и ти твоята вяра, българино брате! Както твоята вяра те пази от всички злини на тоя свят, пази я и ти, твоята вяра.

Плугът те пази от глад, земеделецо. Затова трябва и ти да го пазиш от ръжда. Иначе ще останеш гладен.

Както земеделецът пази плуга от ръжда, за да го запази във време на глад, както ковачът пази огъня от влага, тъй и ти трябва да пазиш своята вяра от зли ветрове, та вярата да запази твой живот, сила и радост.

Тъкачката пази добре своя стан, за да бъде станът в ред. Защото само на хубав стан може тъкачката да изтъче дрехи за себе си и за децата си.

Домакинята пази добре брашното от плесен, за да бъде брашното здраво. И внимателно го сее и пресява, за да омеси здрав хляб за себе си и за децата си, за да бъдат децата ѝ здрави заедно с нея.

Както тъкачката пази своя стан, за да бъдат облечени добре тя и нейните деца, така трябва и ти да пазиш твоята православна вяра, българко сестро! Защото от вярата и с вярата се тъкат всички достойнства, които обличат човешката душа.

И както умната домакиня пази и пресява брашното, за да има здрав хляб за себе си и чедата си, така и ти трябва да запазиш своята православна вяра и да я чистиш и пресяваш от всякакви плевели, българко сестро! Защото само здравата и чистата вяра храни душата и дава здраве на твоята душа и на душите на твоите мили деца.

Славоят пази гласа си, за да може да чурулика песни, които веселят неговото сърце и сърцата на тия, що слушат. Паунът пази своите пера, пази своята чудна златоткана одежда, за да се радва сам и да радва людетe с нея.

Както славоят пази гласа си, който е извор на радости и тъги, тъй и ти пази своята вяра, българче мое златно! Защото твоята вяра е извор на радост за тебе. И както паунът пази красотата на своите пера, така и ти пази своята вяра, която краси душата ти.

V.

Видял ли си славей, който не пее? Струва ли нещо? Пази ли го някой? Търси ли го някой? Скърби ли някой за един замлъкнал славей повече, отколкото за едно врабче? Гласът прави славея. Гласът му дава цена. И видял ли си оскубан паун? Не се ли смеят хората, вместо да му се наслаждават?

О, българче мое златно! Твоята цена е във вярата ти. Ако, не дай Боже, някой злосторник прогони вярата от твоята душа, ти ще бъдеш по-евтин от замлъкналия славей и по-жалък от оскубания паун.

Затуй пази вярата си, защото и тя те пази. Вярата е за тебе извор на живот, вярата е храна, вярата е одежда на твоята душа, вярата е твое здраве, вярата е твоя песен, радост и веселие, вярата е божественият пламък в тебе.

Нека назим вярата си, нашата драгоценна православна вяра!